

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobkyně: **E. N.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, pracoviště Hradec Králové, Slezská 839, 502 00 Hradec Králové, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované o námitkách, ze dne 25. 3. 2015, č. j. X, o invalidní důchod, **t a k t o :**

- I. **Žaloba s e z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou žalobou se žalobkyně domáhá přezkoumání výše uvedeného rozhodnutí žalované, jímž žalovaná zamítla námitky žalobkyně a potvrdila prvoinstanční rozhodnutí žalované ze 26. 1. 2015, č.j. X, kterým zamítla žádost žalobkyně o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zdp), s odůvodněním, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Jičín ze 15. 1. 2015 (dále jen OSSZ) není žalobkyně invalidní. Dle uvedeného posudku poklesla z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pracovní schopnost žalobkyně pouze o 20%.

V odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí o zamítnutí námitek žalovaná uvedla, že přezkoumala napadené rozhodnutí v celém rozsahu, přičemž odkázala na nový posudek o invaliditě ze dne 25. 3. 2015, vypracovaný pro účely námitkového řízení, podle kterého žalobkyně není invalidní dle § 39 odst. 1 zdp. Konečná míra poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla tímto posudkem o invaliditě stanovena rovněž ve výši 20%. Žalovaná

vyjmenovala rozhodující odborné lékařské nálezy, z nichž v rámci námitkového řízení vycházela a v diagnostickém souhrnu uvedla, že u žalobkyně byla zjištěna tato onemocnění: depresivní syndrom, protrahované polymorfní potíže s dominancí syndromu chronické únavy a obtíží pohybového systému, varixy bérců a stehen- stav po operaci vlevo (2013). Odůvodnila, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V (duševní poruchy a poruchy chování), položce 4b (afektivní poruchy – poruchy nálady – lehké postižení) přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, ve znění pozdějších předpisů, pro které se stanovuje procentní rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti 15-20%. Lékař České správy sociálního zabezpečení (dále jen ČSSZ) stanovil míru poklesu pracovní schopnosti na horní hranici uvedeného rozmezí, tj. 20% pro dlouhodobost a polymorfnost psychických i somatických obtíží. Dále odůvodnil, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 cit. vyhlášky nezvyšuje. Žalovaná se v odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádala s námitkami žalobkyně směřujícími k posouzení jejího zdravotního stavu. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu označila psychiatrické onemocnění, a to depresivní syndrom s protrahovanými polymorfními potížemi, kdy dominuje syndrom chronické únavy a obtíže pohybového systému (myalgie svalů, především stehen, občasné bolesti kloubů, brnění rukou atd.). Uvedla, že žalobkyně v posledních letech prodělala řadu odborných vyšetření s negativním nálezem. Opakovaně byla vyšetřena revmatologem, avšak revmatologická vyšetření neprokázala aktivní formu systémového onemocnění, neurologická vyšetření včetně magnetické rezonance mozku neprokázala závažnější neurologické onemocnění. Za hospitalizace na neurologickém oddělení byl odebrán mozkomíšní mok, ale likvorové vyšetření stran boreliózy či jiného neuroinfektu bylo negativní, stejně jako všechna ostatní vyšetření, takže somatické onemocnění bylo všemi vyšetřeními vyloučeno. Rozhodující zdravotní postižení zhodnotil lékař ČSSZ (včetně nálezů doložených k námitkám) jako lehké, které je charakterizováno depresivními epizodami, lehce sníženou úrovní sociálního fungování, některé denní aktivity jsou vykonávány s obtížemi. Závěrem žalovaná uvedla, že posudkem o invaliditě ze dne 25. 3. 2015 byl potvrzen závěr posudku OSSZ Jičín ze dne 15. 1. 2015 o nesplnění podmínek pro přiznání některého ze stupňů invalidity.

V podané žalobě žalobkyně obdobně jako v námitkách brojila proti posudkovému závěru o posouzení svého zdravotního stavu. Uvedla, že její zdravotní stav je dlouhodobě nepříznivý, nyní se ještě zhoršil, bolesti a únava jsou každodenní, nezvládá jakoukoliv sebemenší zátěž. Doložila svazek lékařských zpráv. Žádá o změnu rozhodnutí a přiznání invalidního důchodu.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě rozhodl při jednání.

V přezkumném řízení provedl soud důkaz z lékařské dokumentace OSSZ Jičín posudkem ze dne 15. 1. 2015, v němž je uveden diagnostický souhrn onemocnění žalobkyně (jako výše), podkladová zdravotní dokumentace a odborné lékařské nálezy. Lékař OSSZ dospěl k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles

pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 4b přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., pro které stanovil míru poklesu pracovní schopnosti na horní hranici 20%, která se ve smyslu § 3 a 4 nemění. Závěrem zhodnotil, že žalobkyně není invalidní podle § 39 odst. 1 zdp.

V záznamu o jednání ČSSZ – Lékařské posudkové služby, pracoviště pro námitkové řízení, Slezská 839, Hradec Králové ze dne 25. 3. 2015 (nový posudek o invaliditě) je uveden výčet rozhodujících podkladů – lékařských zpráv o zdravotním stavu žalobkyně, diagnostický souhrn onemocnění žalobkyně, výsledek posouzení zdravotního stavu a stanovení konečné míry poklesu pracovní schopnosti. Posudkové zhodnocení je popsáno výše.

V projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále také jen PK MPSV nebo PK nebo komise), jak vyplývá z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění.

Z těchto důvodů požádal krajský soud PK MPSV s pracovištěm v Hradci Králové o vypracování posudku o zdravotním stavu žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí, který byl vyhotoven po jednání konaném dne 13. 8. 2015 za přítomnosti žalobkyně. Komise zasedala v řádném složení za účasti odborného lékaře z oboru interního lékařství, zdravotní stav žalobkyně hodnotila na podkladě spisové dokumentace OSSZ, spisové dokumentace ČSSZ - Lékařské posudkové služby, pracoviště pro námitkové řízení Hradec Králové, odborných lékařských nálezů v nich obsažených, na podkladě zdravotní dokumentace ošetřujícího lékaře a vlastních odborných poznatků. Po jejich vyhodnocení, a to ve smyslu všech diagnóz, stanovila PK za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně ve shodě s předchozími posudkovými orgány depresivní syndrom u premorbidní disponované osobnosti. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti PK stanovila rovněž shodně podle kapitoly V, položky 4b přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb. na 20%, přičemž horní hranici zvolila vzhledem k doprovázejícím onemocněním (syndrom chronické únavy). Pro užití § 3 odst. 1 a 2 cit. vyhlášky nezjistila další posudkově významné skutečnosti. V posudkovém závěru PK uvedla, že doložené psychiatrické nálezy nedokládají těžké duševní postižení charakteru duševní choroby. Bolesti, jako průvodní jev somatického nebo duševního onemocnění, nejsou samostatným posudkovým kritériem, protože intenzita jejich vnímání je zcela dána individuálním prahem bolesti a duševním stavem posuzovaného. Únavový syndrom nebyl jednoznačně diagnostikován, neurologické nálezy nedokládají těžké postižení nervosvalového vedení a porucha cití je dosud posudkově nevýznamná. Dále uvedla, že v námitce uváděné závratě nebyly objektivně doloženy a dispensarizaci na odborných pracovištích nelze považovat za zhoršení zdravotního stavu. Lékařské nálezy, které žalobkyně doložila k žalobě, byly zhodnoceny v námitkovém řízení a nově předložené nálezy byly zhodnoceny v rámci tohoto posudku. V posudkovém výroku PK zopakovala, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalobkyně nebyla invalidní podle § 39 odst. 1 zdp, nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%.

Žalobkyně setrvala na podané žalobě, uvedla, že nesouhlasí ani se závěrem posudku PK, neboť z důvodu únavového syndromu není schopna běžného života. Navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Náklady řízení nežádala.

Pověřená pracovnice žalované s ohledem na shodné závěry všech posudkových orgánů o neprokázání žádného stupně invalidity navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Náklady řízení nežádala.

Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem (§ 77 odst. 2 s. ř. s.) a po provedeném dokazování v návaznosti na příslušná zákonná ustanovení dospěl k závěru, že žaloba n e n í d ů v o d n á.

Podle ustanovení § 38 zdp má pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se

- a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo
- b) invalidním následkem pracovního úrazu.

Podle ustanovení § 39 odst. 1 zdp je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

V odstavci (2) cit. ustanovení je uvedeno, že jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

Procentní míry poklesu pracovní schopnosti jsou uvedeny v příloze k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity).

Podle ustanovení § 2 odst. 1 cit. vyhlášky č. 359/2009 Sb. je pro stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti nutné určit zdravotní postižení, která jsou příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce, a jejich vliv na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.

Je-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu

dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce (odst. 3 cit. ustanovení).

V § 3 citované vyhlášky se uvádí: (1) V případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. (2) V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce má takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti pojištěnce je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. (3) Zvýšení horní hranice míry poklesu pracovní schopnosti podle odstavců 1 a 2 nesmí v úhrnu převýšit 10 procentních bodů.

V § 4 citované vyhlášky se uvádí: (1) V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce nemá vliv, popřípadě má jen nepodstatný vliv na schopnost pojištěnce využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti a na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti a v důsledku toho je pokles pracovní schopnosti pojištěnce menší, než odpovídá dolní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto dolní hranici snížit až o 10 procentních bodů. (2) V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce je stabilizovaný nebo pojištěnec je adaptován na své zdravotní postižení a v důsledku toho je pokles pracovní schopnosti pojištěnce menší, než odpovídá dolní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto dolní hranici snížit až o 10 procentních bodů. (3) Snížení dolní hranice míry poklesu pracovní schopnosti podle odstavců 1 a 2 nesmí v úhrnu převýšit 10 procentních bodů.

Rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na lékařském odborném posouzení. Soud, který sám nemá odborné medicínské znalosti, vycházel při hodnocení důkazů z provedených odborných lékařských posouzení zdravotního stavu žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí. Všechny posudkové orgány se shodly v posudkovém hodnocení a závěru, že k datu vydání napadeného rozhodnutí nebyla žalobkyně invalidní dle § 39 odst. 1 zdp. Invalidita je přitom jednou z nutných podmínek pro vznik nároku na invalidní důchod, jak vyplývá z ustanovení § 38 zdp.

Soud své konečné rozhodnutí opírá o shodné závěry všech posudkových orgánů a zejména pak o posudek PK MPSV v Hradci Králové ze dne 13. 8. 2015, který potvrdil a odůvodnil správnost žalobou napadeného rozhodnutí. PK měla k dispozici kompletní zdravotní dokumentaci žalobkyně, provedla vlastní přešetření žalobkyně, zhodnotila i další žalobkyní doložené lékařské nálezy a svůj posudkový závěr náležitě odůvodnila. Soud nemá žádný důvod zpochybňovat učiněné odborné medicínské závěry. Žalobkyně v žalobě zopakovala námitky k posouzení svého zdravotního stavu, které již uplatnila v rámci námitkového řízení a s nimiž se lékař

ČSSZ v novém posudku o invaliditě ze dne 25. 3. 2015 a žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádali (viz výše). PK jako předchozí posudkové orgány, s jejichž závěry se ztotožnila, stanovila stejnou rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně i konečnou míru poklesu pracovní schopnosti, která však neodpovídá žádnému stupni invalidity. Žalobkyně i v řízení před soudem uváděla, že zejména únavový syndrom ji omezuje v běžném životě. PK ve svém posudku vysvětlila, že u žalobkyně byla provedena řada specializovaných vyšetření včetně magnetické resonance mozku, EMG vyšetření, vyšetření k vyloučení neuroborreliosis, která neprokázala žalobkynin tvrzeň závažnější zdravotní stav, který by podmiňoval přiznání některého ze stupňů invalidního důchodu. Pokud jde o únavový syndrom, tento nebyl i přes výše uvedená vyšetření jednoznačně diagnostikován, přičemž subjektivně vnímané bolesti, jak již uvedla i PK, nejsou samostatným posudkovým kritériem.

Soud konstatuje, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, neboť žalobkyně nesplňovala podmínky pro přiznání invalidního důchodu podle § 38 zdp. V řízení bylo prokázáno, že žalobkyně není invalidní dle 39 odst. 1 zdp, neboť nebyl prokázán pokles její pracovní schopnosti nejméně o 35%. Je namístě zdůraznit, že otázka invalidity žalobkyně byla řešena v souladu s ust. § 75 odst. I s. ř. s. k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované (25. 3. 2015), a proto případné zhoršení zdravotního stavu a z toho vyplývající skutečnosti rozhodné pro posouzení důvodnosti nároku na tuto dávku, ke kterým by došlo po tomto datu, je možné řešit pouze na základě nové žádosti podané u příslušné OSSZ.

S ohledem ke shora uvedenému soudu nezbylo, než v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobkyně nebyla v řízení úspěšná a správnímu orgánu, který měl ve věci úspěch, toto právo nenáleží dle odst. 2 citovaného zákonného ustanovení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej

zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 14. prosince 2015

JUDr. Ivona Šubrtová, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Kateřina Vrabcová